

Suvestinė redakcija nuo 2015-06-19 iki 2018-09-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [25-996](#), i. k. 1092330ISAK003D-132

Nauja redakcija nuo 2015-06-19:

Nr. [3D-514](#), 2015-06-18, paskelbta TAR 2015-06-18, i. k. 2015-09714

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL ŽEMĖS, MIŠKŲ, ŽUVININKYSTĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS SEKTORIAUS
DALYVIŲ NEFORMALIOJO TĘSTINIO PROFESINIO MOKYMO PROGRAMŲ
RENGIMO BENDRŲJŲ REIKALAVIMŲ APRAŠO IR SĄVADO SUDARYMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2009 m. vasario 26 d. Nr. 3D-132

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymu, Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymu,

t v i r t i n u pridedamus:

1. Žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyvių neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programų rengimo bendrųjų reikalavimų aprašą.
2. Žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyvių neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programų sąvado sudarymo taisykles.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KAZYS STARKEVIČIUS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2010 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 3D-1035
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2015 m. birželio 18 d. įsakymo Nr. 3D-514
redakcija)

**ŽEMĖS, MIŠKŲ, ŽUVININKYSTĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS SEKTORIAUS
DALYVIŲ NEFORMALIOJO TĘSTINIO PROFESINIO MOKYMO PROGRAMŲ
RENGIMO
BENDRŲJŲ REIKALAVIMŲ APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyvių neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programų rengimo bendrųjų reikalavimų apraše (toliau – aprašas) reglamentuojama žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyvių mokymo programų struktūra, jų rengimo ir įteisinimo tvarka.

2. Šiame apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyvių neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programa** (toliau – mokymo programa) – dokumentas, kuriame nuosekliai išdėstomi teoriniai ir praktiniai mokymo dalykai, reikalingi tam tikroms žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyvių profesinėms žinioms įgyti;

2.2. **Žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyvių praktinis mokymas** (toliau – praktinis mokymas) – žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyviams reikalingų žinių teikimas ir praktinių gebėjimų ugdymas, žemės ūkio gamybos technologijų, įrangos demonstravimas ir mokymas, kaip naudotis, mokymo įstaigoje, įmonėje ar ūkininko ūkyje.

3. Aprašo nuostatos yra privalomos rengiant ir vertinant mokymo programas.

4. Informaciją apie mokymo programas teikia Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centras (toliau – Centras).

II. MOKYMO PROGRAMŲ RENGIMAS IR TVIRTINIMAS

5. Mokymo programas gali rengti ir teikti studijų, mokslo, mokymo institucijos, darbdaviai, kaimo bendruomenės, vietos veiklos grupių nariai, žemdirbių savivaldos organizacijos, asociacijos, valstybės ir savivaldybių įstaigos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys.

6. Mokymo programos rengėjas Centrai oficialiu raštu teikia naujos arba atnaujinamos mokymo programos projektą (pagal aprašo priede nustatytą formą) ir vieną mokymo programos projekto vertinimą (recenziją), pasirašytą recenzento. Rekomendacinis Žemės ūkio ir kaimo plėtros dalyvių švietimo ekspertų, kurie gali būti recenzентаis, sąrašas patvirtintas Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centro direktoriaus 2013 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. 1AT-21 „Dėl žemės ūkio ir kaimo plėtros dalyvių, švietimo ekspertų atrankos nuostatų tvirtinimo“ ir skelbiamas Centro interneto svetainėje www.zmmc.lt. Recenzентаis taip pat gali būti asmenys, turintys ne žemesnį kaip mokslų daktaro laipsnį su mokymo programos turiniu susijusioje srityje ir rengę mokslines publikacijas su mokymo programos turiniu susijusioje srityje ne vėliau kaip 5 metai iki recenzijos rengimo. Parengti dokumentai teikiami Centrai el. paštu info@zmmc.lt.

7. Mokymo programa gali būti atnaujinama vieną kartą per 12 mėnesių. Atnaujinant žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektorių mokymo programas, kurios nesusijusios konkrečiai su aplinkosaugos ir (arba) klimato kaitos tema, dalis valandų turi būti numatyta mokymui aplinkosaugos ir (arba) klimato kaitos tematika.

8. Atsižvelgdamas į mokymo programos tematiką, parengtą mokymo programos projektą Centras raštu ir (arba) el. paštu derina su Žemės ūkio ministerija, Žemės ūkio ministerijos valdymo srities įstaigomis, socialiniais partneriais, o prireikus – ir su kitomis institucijomis (toliau – derinančiosios institucijos).

9. Derinančiosios institucijos ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo mokymo programos projekto gavimo dienos (į šį terminą neįskaičiuojamas paklausimo ir atsakymo į paklausimą terminas, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų) raštu ir (arba) arba el. paštu info@zmmc.lt teikia Centrai argumentuotą išvadą dėl mokymo programos projekto suderinimo, pataisymo arba atmetimo. Prireikus papildyti ir (arba) pakeisti mokymo programos projektą, jo dokumentus Centras grąžina mokymo programos rengėjui, kuris, atsižvelgęs į pateiktas pastabas ir siūlymus, per 5 darbo dienas nuo jų gavimo dienos mokymo programos projektą pataiso arba pagrindžia, kodėl nebuvo į juos atsižvelgta, ir pakartotinai teikia Centrai. Papildytas ir (arba) pakeistas mokymo programos projektas laikomas suderintu ir tinkamu neformaliajam tęstiniam profesiniam mokymui vykdyti, kai Centras pakartotinai išsiuntęs mokymo programos projektą derinančiosioms institucijoms, per 5 darbo dienas gauna oficialiu raštu patvirtintą atsakymą, jog derinančiosios institucijos mokymo programos projektui pastabų neturi.

10. Suderintą naują ir atnaujintą mokymo programą įsakymu tvirtina Centro direktorius.

11. Patvirtinta nauja mokymo programa įrašoma į Žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyvių neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programų sąvadą.

12. Mokymo programų trukmė – nuo 8 iki 160 val.

13. Atsižvelgdama į aktualias aplinkybes ir besimokančiųjų pageidavimą raštu ar žodžiu, mokymą vykdanči institucija turi teisę koreguoti mokymo programos dėstymo turinį iki 20 proc., nekeisdama mokymo programos tikslų ir uždavinių.

14. Mokymo programa atnaujinama šio aprašo 6–9 punktuose nustatyta tvarka.

III. MOKYMO PROGRAMOS STRUKTŪRA

15. Mokymo programos struktūrą sudaro:

15.1. Antraštinis lapas.

15.2. Turinys:

15.2.1. mokymo programos aprašymas: mokymo programos aktualumas (mokymo temos poreikio pagrindimas, nurodant pagrindinius probleminius klausimus, numatomi mokymo pagal programą rezultatai (ne daugiau kaip vienas puslapis), tikslai ir uždaviniai, tikslinė grupė, reikalavimai lektoriams, mokymo vietos reikalavimai ir mokymo metodai, mokymo ištekliai ir priemonės, baigiamasis žinių vertinimas (jei taikoma);

15.2.2. įgyjami gebėjimai (kompetencijos);

15.2.3. mokymo planas;

15.2.4. mokomoji literatūra ir šaltiniai.

IV. MOKYMO PROGRAMOS TURINIO REIKALAVIMAI

16. Mokymo programos turinį sudaro teorinis ir praktinis mokymas. Praktiniam mokymui skiriama ne mažiau kaip 40 proc. bendros mokymo programos trukmės, išskyrus ne ilgesnes kaip 8 val. trukmės mokymo programas.

17. Mokymo programa vertinama atsižvelgiant į tai, ar:

17.1. mokymo tema yra aktuali;

17.2. mokymo programos pavadinimas atitinka programos paskirtį ir bendrąjį apibūdinimą;

17.3. aiškiai suformuluoti įgyjami gebėjimai (kompetencijos);

17.4. nuosekliai parengtos mokymo temos;

17.5. mokymo ištekliai ir priemonės yra pakankami mokymo programos tikslams pasiekti;

17.6. mokymo metodai yra pakankami mokymo programos tikslams pasiekti;

17.7. įgyjami gebėjimai (kompetencijos) atitinka mokymo turinį;

17.8. nurodyti pagrindiniai ir naujausi informaciniai šaltiniai, papildoma literatūra.

V. BAIGIAMASIS ŽINIŲ IR (AR) GEBĖJIMŲ VERTINIMAS

18. Baigusiesiems mokytis pagal mokymo programą išduodami Žemės ūkio ministerijos nustatytos formos kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimai.

19. Centras yra atsakingas už kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų blankų parengimą, aprūpinimą bei jų apskaitos tvarkymą.

Žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir
kaimo plėtros sektoriaus dalyvių
neformaliojo tęstinio profesinio
mokymo programų rengimo bendrųjų
reikalavimų aprašo
priedas

**(Žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyvių neformaliojo tęstinio
profesinio mokymo programos forma)**

PATVIRTINTA
Programos „Leader“ ir
žemdirbių
mokymo metodikos centro
direktorius
mmmm-mėn-dd įsakymu Nr.

.....
(mokymo programos pavadinimas)

Kodas –

Mokymosi trukmė – akad. val.

Mokymo programa suderinta:

..... 20... m. mėnuo d. raštas Nr.
..... 20... m. mėnuo d. raštas Nr.
..... 20... m. mėnuo d. raštas Nr.

Mokymo programą teikia

.....
(institucijos pavadinimas)

.....
(pareigos, vardas ir pavardė, parašas, data)

Mokymo programą rengė

.....
.....
.....
.....
(pareigos, mokslo laipsnis, vardas ir pavardė, parašas)

Mokymo programą recenzavo

.....

...

(pareigos, mokslo laipsnis, vardas ir pavardė, parašas)

1. MOKYMO PROGRAMOS APRAŠYMAS

Mokymo programos aktualumas

.....

Mokymo programos tikslai ir uždaviniai

.....

Tikslinė grupė

.....

Reikalavimai lektoriams (kvalifikacija, darbo patirtis)

.....

Mokymo vietos reikalavimai ir mokymo metodai (teorinio ir praktinio mokymo organizavimo vieta, mokymo turinio pateikimo būdai)

.....

.....

.....

Mokymo ištekliai ir priemonės

.....

.....

.....

Baigiamasis žinių vertinimas (vertinimo forma – testas, pokalbis, praktinio darbo pristatymas ir kt.)
(jei taikoma)

.....

.....

.....

2. ĮGYJAMI GEBĖJIMAI (KOMPETENCIJOS)

Kompetencijos reikalavimai numato, ką turi žinoti ir gebėti mokymo programą baigę klausytojai. Mokymo programoje nustatyti kompetencijos reikalavimai turi atitikti mokymo programoje nustatytus tikslus ir uždavinius. Įgyjami gebėjimai (kompetencijos) suformuluojami atsižvelgiant į mokymo turinį, jo sudėtingumą, mokymo trukmę.

Baigęs mokymo kursą pagal mokymo programą, klausytojas turi žinoti:

-
-
-

Baigęs mokymo kursą pagal mokymo programą, klausytojas turi gebėti:

-
-
-

3. MOKYMO PLANAS

Eil.		Skiriama akademinių valandų
------	--	-----------------------------

Nr.	Temos pavadinimas			
		Iš viso	Teoriniam mokymui	Praktiniam mokymui

4. MOKOMOJI LITERATŪRA IR ŠALTINIAI

1.

.....

.....

2.

.....

.....

3.

.....

.....

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2010 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 3D-1035
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2015 m. birželio 18 d. įsakymo Nr. 3D-514
redakcija)

**ŽEMĖS, MIŠKŲ, ŽUVININKYSTĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS SEKTORIAUS
DALYVIŲ NEFORMALIOJO TĘSTINIO PROFESINIO MOKYMO PROGRAMŲ
SĄVADO SUDARYMO TAISYKLĖS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyvių neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programų sąvado sudarymo taisyklėse reglamentuojama Žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyvių neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programų sąvado (toliau – sąvadas) sudarymo ir duomenų naudojimo tvarka.

2. Sąvade registruojamos žemės, miškų ir žuvininkystės ūkio technologijų taikymo, ūkio valdymo, agrarinės aplinkosaugos, kraštovaizdžio gerinimo, ekologinio ūkininkavimo, darbo saugos, ekonomikos, rizikos valdymo, teisės, apskaitos, kooperacijos, žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos, *LEADER* metodo įgyvendinimo, kaimo verslų ir amatų plėtros mokymo programos (toliau – mokymo programos), skirtos žemės ir miškų ūkio bei kaimo plėtros konsultantams akredituoti, žinioms atnaujinti ir profesinei kvalifikacijai tobulinti.

3. Sąvado tikslai:

3.1. klasifikuoti ir koduoti mokymo programas;

3.2. užtikrinti mokymo programų kokybinę kaitą, jas nuolat atnaujinti atsižvelgiant į naujas technologijas ir darbo rinkos pokyčius;

3.3. sukurti kompiuterizuotu būdu tvarkomą sąvadą, kuriuo galėtų naudotis mokymo įstaigos, valstybinės valdymo institucijos, kitos suinteresuotos organizacijos ir asmenys.

II. SĄVADO TVARKYMAS

4. Sąvadą tvarko Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centras (toliau – Centras). Jis steigia mokymo programų duomenų bazę, konsultuoja mokymo programų rengėjus,

mokymo institucijas ir pedagogus, organizuoja mokymo programų vertinimą, vykdo jų kontrolę, stebėseną, jas įregistruoja bei išregistruoja ir teikia informaciją.

III. PROGRAMŲ REGISTRAVIMAS

5. Patvirtintoms mokymo programoms Centro direktoriaus įsakymu suteikiamas kodas ir jos įtraukiamos į sąvadą.

6. Mokymo programa išregistruojama iš sąvado programos Centro direktoriaus įsakymu ir apie jos išregistravimą informuojamas programos rengėjas.

IV. SĄVADO DUOMENŲ TVARKYMAS

7. Sąvade pateikiami ir nuolat atnaujinami duomenys apie mokymo programas (priedas).

8. Sąvado duomenys skelbiami Centro tinklalapyje.

9. Centras užtikrina, kad mokymo programų duomenys būtų tiksliai įrašomi į sąvadą.

Žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir
kaimo plėtros sektoriaus dalyvių
neformaliojo tęstinio profesinio
mokymo programų sąvado sudarymo
taisyklių
priedas

**(Duomenų apie žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyvių
neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programą formą)**

DUOMENYS APIE MOKYMO PROGRAMĄ

Duomenys apie mokymo programą	Mokymo programos dalių aprašas
Mokymo programos pavadinimas	
Mokymo programos kodas	
Mokymosi trukmė (akademinėmis valandomis)	
Mokymo programos patvirtinimo data	
Mokymo programos rengėjas (juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas, pavardė, pareigos)	
Mokymo programos paskirtis (tikslas, reikalavimai klausytojams, specialieji reikalavimai, apribojimai ir kt.)	
Igyjami gebėjimai (kompetencijos)	
Mokymo ištekliai ir priemonės	
Baigiamojo tikrinimo (žinių vertinimo) forma	
Mokymo planas (mokymo temų pavadinimai)	Akad. val. skaičius pagal mokymo temas

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-703](#), 2009-09-25, Žin., 2009, Nr. 117-5050 (2009-10-01), i. k. 1092330ISAK003D-703

Dėl žemės ūkio ministro 2009 m. vasario 26 d. įsakymo Nr. 3D-132 "Dėl Žemdirbių, miškų savininkų, vietos veiklos grupių narių, kitų kaimo gyventojų ir jų konsultantų neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programų rengimo ir žemės ūkio ministro 2001 m. liepos 12 d. įsakymo Nr. 241 pripažinimo netekusiu galios" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-676](#), 2010-07-16, Žin., 2010, Nr. 89-4719 (2010-07-27), i. k. 1102330ISAK003D-676

Dėl žemės ūkio ministro 2009 m. vasario 26 d. įsakymo Nr. 3D-132 "Dėl žemdirbių, miškų savininkų, vietos veiklos grupių narių, kitų kaimo gyventojų ir jų konsultantų neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programų rengimo ir žemės ūkio ministro 2001 m. liepos 12 d. įsakymo Nr. 241 pripažinimo netekusiu galios" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-1035](#), 2010-11-26, Žin., 2010, Nr. 141-7220 (2010-12-02), i. k. 1102330ISAK03D-1035

Dėl žemės ūkio ministro 2009 m. vasario 26 d. įsakymo Nr. 3D-132 "Dėl žemdirbių, miškų savininkų, vietos veiklos grupių narių, kitų kaimo gyventojų ir jų konsultantų neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programų rengimo ir žemės ūkio ministro 2001 m. liepos 12 d. įsakymo Nr. 241 pripažinimo netekusiu galios" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-514](#), 2015-06-18, paskelbta TAR 2015-06-18, i. k. 2015-09714

Dėl žemės ūkio ministro 2009 m. vasario 26 d. įsakymo Nr. 3D-132 „Dėl Žemdirbių, miško savininkų, vietos veiklos grupių narių, kitų kaimo gyventojų ir jų konsultantų neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programų bendrųjų reikalavimų aprašo ir sąvado sudarymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo